

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra DEN VÆGELSINDEDE

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komедier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komедier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 104. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb03val-shoot-idm140583365555792/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komедier

DEN VÆGELSINDEDE

- HENRICH. Jeg er bange, at Monsieur er bleven vred paa mig, og jeg har skiemtet for sterkt.
- PETRONIUS. Ach nej! Jeg kand nok taale Skiemt. Jeg har kun alleene ont af, at du taler saa ilde om din Madame.
- HENRICH. Jeg troer ikke, at Monsieur har Tanke til hende.
- PETRONIUS. Jo (her imellem os at sige) Henrich! saa er hun den Dame, jeg har mest Estime for.
- HENRICH. I har Fanden heller? Havde jeg vidst det, havde jeg min Troe ikke talt saa meget Galskab. Men har Monsieur Tanke til at gaae noget videre end at have en ordinaire Estime for hende?
- PETRONIUS. Jeg vil gaae saa vit som jeg kand.
- HENRICH. Ikke vil Monsieur have hende?
- PETRONIUS. Det er virkelig mit Forsæt.
- HENRICH. Ret til Kone?
- PETRONIUS. Ja hvad andet?
- HENRICH. Min Herre! saa tar jeg mine Ord tilbage, og forsikrer, at det er lutter Løgn alt hvad jeg har fortaalt om hende.
- PETRONIUS. Jeg troede i Sandhed ey heller det ringeste der af.
- HENRICH. Havde min Madame havt nogen af de Qualiteter, som jeg beskrev, saa havde det været ilde af mig at male hende saadan af: Men efterdi hun just er Exempel paa Bestandighed, saa lider hun ikke der ved. Som for Exempel, om jeg vilde sige, at Monsieur var en Pedant, det var ilde gjort af mig; thi, saasom han er en grundlærd Mand, saa kunde Folk tænke: Det kand vel være, han kan maaskee have en Rem af Huden; eftersom en Pedant, og en lærd Mand, hvorvel de aldeles ikke ere eet slags Folk (thi det var Synd at sige) saa blir de dog regnet lige som Søskende Børn. Men om jeg sagde, at min Herre kunde hverken skrive eller læse i Bøg, det kunde strax alle Folk høre, var Gækkerie. Ligesaa er det med min Madame; thi saasom hun er

ACTUS I, SCENÆ 6-7.

altid lige eens, ligesom I seer denne Simle, saa lider hun intet ved saadan Tale. Men vil Monsieur tale med hende nu? Det er noget tiligt; Boden er ikke endnu aaben.

PETRONIUS. Ney, jeg veed en Steds, hvor hun er buden i Formiddag. Der kommer jeg ogsaa. Adieu.

HENRICH. Da jeg hørte, at han var forliebt, saaledes jeg om. Men det kand jeg sige, at faaer han hende, saa faaer han sexten Lykker og U-lykker om Dagen; ikke uden han er saa lærd, at han kand mane nogle af de onde Siæle ud. Men der seer jeg Pernille kommer og aabner Boden. Er Madamen klædt, Pernille?

SCEN. 7.

Pernille. Henrich.

PERNILLE. Ligesom hun skulde gaae til Bryllup.

HENRICH. Da hun skikkede mig i Byn efter dette Brød, var hun saa skiden, som et Svin. Maa skee hendes artige Siæl nu spiller Mester.

PERNILLE. Gak til Blocksberg med din Sladder. Men stod her ikke nyelig en Mand, som du taledes med? Vilde han tale med nogen her i Huuset?

HENRICH. Det er en Mand, som heder Mag. Petronius.

PERNILLE. Vilde han tale med Madamen?

HENRICH. Han vilde, min Troe, meer end tale med hende, om han maatte raade sig selv. Han er gandske forliebt i hende, og hun er ligesom forskrammeret udi ham, i mine Tanker. Dersom hun gaaer ud i Dag, er det, for at tale med ham paa det tredie Sted.

PERNILLE. Hvad siger du! Men har han Midler?

HENRICH. Hvad ellers? Han har alle sine Lommer og Lædiker fulde af Philosophie.

PERNILLE. Der vil, min Troe, andet end Philosophie til at sætte Bøe.

HENRICH. Sandt at sige, saa kiender jeg ham ikke uden af Person; men han veed mit Navn, og har udspioneret

EN VÆGELSINDEDE

alting her i Huuset indtil Hunde og Katte, saa jeg troer, at han kiender dig ogsaa.

PERNILLE. Men hvoraf veedst du, at han elsker Madamen?

HENRICH. Han har sagt mig det selv.

PERNILLE. Jeg beklager ham da af mit gandske Hierte. Men der seer jeg Madamen.

SCEN. 8.

Lucretia. Henrich. Pernille.

LUCRETIA. Henrich! hent mig en Portechaise. Jeg vil ud.

HENRICH. Vil Madamen lade sig bære udi dette dejlige Vejr?

LUCRETIA. Ingen Raisonnemens. Gjør, som jeg siger.

HENRICH *til Porteurene*. Hører, I tobenede Hæste, kommer hid med jer Æske.

LUCRETIA. Henrich! Gak ind og pynt dig noget, du skal ud med mig.

PERNILLE. Hun vil da gaae ud Madam?

LUCRETIA. Ja Pernille! Jeg maa endelig ud.

PERNILLE. Ha, ha, ha!

LUCRETIA. Hvad vil den Latter betyde?

PERNILLE. Jeg veed den heele Hemmelighed, Madam!

LUCRETIA. Hvilken Hemmelighed?

PERNILLE. Der er en vis Magister Petronius. Det er ikke for intet, at han gaaer og støver saa her omkring Huuset. Jeg veed, at han er forliebt i Madamen.

LUCRETIA. Hvem har sagt dig det?

PERNILLE. Henrich.

LUCRETIA. Hør, Pernille! du est en Næse-viis. Er det ikke uforskammed, at en Tieneste-Pige tør saaledes tale udi sit Herskabs Nærværelse? Dersom du aabner din Mund, for at tale videre derom, da skal jeg kiøre dig paa Døren.

PERNILLE. Jeg beder om Forladelse. Jeg skal ikke tale